

Monumentnummer*: 513428

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 23 november 1999
Kadaster deel/nr 82709/52

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*					
Haarlem	Haarlem	Noord-Holland					
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Wilhelminastraat	56			2011 VP	Haarlem		
Wilhelminastraat	58			2011 VP	Haarlem		
Wilhelminastraat	60			2011 VP	Haarlem		
Wilhelminastraat	62			2011 VP	Haarlem		
Wilhelminastraat	64			2011 VP	Haarlem		
Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel			
Haarlem	C	6446	A2				
Haarlem	C	6446	A1				
Haarlem	C			4197			
Haarlem	C			4201			
Haarlem	C			4200			
Haarlem	C			4198			

Omschrijving**

Inleiding

Aan de westzijde van de Wilhelminastraat, tussen de Alexanderstraat (noord) en Wilsonsplein (zuid), gelegen WOONBLOK.

Het in een mengeling van Eclecticisme en neorenaissance stijl opgetrokken woonblok omvat zes woningen en werd in 1882 gebouwd naar ontwerp van S. Roog. Het woonblok maakt onderdeel uit van het formele stedenbouwkundige plan van de Wilhelminastraat en

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

haar directe omgeving. De Wilhelminastraat werd in 1881 aangelegd als hoofdas van een westelijke stadsuitbreiding die plaats vond op de plek van de gedempte voormalige stadssingel. Deze stadsuitbreiding kenmerkt zich door een regelmatig en strak stratenpatroon, waarbij de individueel ontworpen woonblokken en woonhuizen een architectonische eenheid vormen. Met name langs de Wilhelminastraat en Mauritsstraat zijn de uit verschillende woonblokken en woonhuizen opgetrokken straatwanden opvallend door hun stedenbouwkundige eenheid en architectuur. De woonbebouwing langs de Wilhelminastraat wordt afgewisseld door een kerk en twee scholen, welke eveneens in de stedenbouwkundige opzet van de straat passen.

Omschrijving

Uit zes herenhuizen bestaand woonblok op rechthoekige plattegrond. Het woonblok, dat is opgetrokken in baksteen op een natuurstenen plint, bestaat uit drie verschillende woningtypen gerangschikt in het schema A-B-C-B-A.

Het woningtype C (het middenblok) bestaat uit twee wooneenheden en is opgebouwd uit een souterrain, bel-etage, verdieping en kapverdieping. Dit middenblok, dat wordt gedekt door een afgeknot schilddak bekleed met zwarte kruispannen en grijze Hollandse pannen, is in totaliteit acht vensterassen breed, waarbij ter weerszijden de buitenste twee vensterassen risaleren. Deze risalerende geveldelen worden boven de kroonlijst afgesloten door een dakkapel met klauwstukken en fronton. De voorgevel is versierd met cordonlijsten tussen de verschillende bouwlagen en spekbanden. Boven langs de voorgevel is een fries aangebracht met consoles met leeuwenkoppen die de houten geprofileerde kroonlijst ondersteunen. De twee entrees bevinden zich in het teruggelegen vier vensterassen brede middengedeelte en bestaan uit een in een portiek gelegen houten panelendeur met gietijzeren sierrooster dat bereikbaar is door middel van een zes treden tellende natuurstenen trap. De portieken zijn versierd met rijk geornamenteerde consoles met jongenshoofden en spekbanden. De vensters in de voorgevel van het middenblok C zijn alle houten schuifvensters met op de verdieping een T-naald. Het souterrain bezit dubbele openslaande houten vensters met traliewerk. De vensters op de bel-etage worden bovenaan afgesloten door een strek met gepleisterde aanzetstenen en een sluitsteen met console. De vensters in de risalerende geveldelen worden onderaan afgesloten door een gepleisterde plaat versierd met rolwerk. De vensters op de verdieping hebben in het terugwijkende middenstuk een mannenhoofd als sluitsteen. De vensters op de verdieping van de risalerende geveldelen bezitten zowel bovenlangs als onderlangs gepleisterde decoratieplaten die zijn versierd met rolwerk.

Het woningtype B bevindt zich ter weerszijden van het middenblok en is opgebouwd uit een begane grond, verdieping en kapverdieping. Dit woningtype, dat wordt gedekt door een afgeknot zadeldak in oorsprong bekleed met zwarte kruispannen, is lager van bouwhoogte dan de naastgelegen woningen. Dit woningtype is vier vensterassen breed, waarbij de middelste twee vensterassen enigszins risaleren. Deze middenrisaliet wordt in oorsprong boven de kroonlijst afgesloten door een dubbele dakkapel met fronton. De voorgevel is versierd met een cordonlijst tussen de begane grond en verdieping en gepleisterde banden boven en onder de vensters. Onder de houten geprofileerde kroonlijst bevindt zich een smal fries met consoles. De entree, die in respectievelijk de derde en tweede vensteras van het pand ligt, bestaat in oorsprong uit een verdiept gelegen houten panelendeur met gietijzeren sierroosters en is bereikbaar door middel van een twee treden tellende stoep. De portiek waarin deze deur zich bevindt is versierd met speklagen. De vensters in de voorgevel van het woningtype B zijn alle schuifvensters met op de verdieping een T-naald. De vensters op de begane grond hebben een console als sluitsteen. De vensters op de verdieping bezitten sluitstenen in de vorm van mannenhoofden. De ramen op de verdieping van de middenrisaliet worden boven en onder langs afgesloten door gepleisterde platen versierd met rolwerk.

Het woningtype A bevindt zich op de hoeken van het woonblok en is opgebouwd uit een souterrain, bel-etage, verdieping en kapverdieping. Deze hoekpanden worden gedekt door een afgeknot schilddak bekleed met zwarte kruispannen. De voorgevels van het

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

woningtype A zijn ieder vier vensterassen breed. Op de hoek met de zijgevel bevindt zich een smalle afgeschuinde vensteras. De zijgevels zijn ieder drie vensterassen breed. De twee middelste vensterassen van de voorgevel, de afgeschuinde hoekvensteras, de middelste vensteras van de zijgevel en de muurdelen op de hoeken zijn alle risalerend. De risalerende middenpartij van de voorgevel wordt boven de kroonlijst afgesloten door een enkele dakkapel met fronton en oorspronkelijk ter weerszijden klauwstukken. De risalerende hoekvensteras wordt boven de kroonlijst afgesloten door een fantasie-fronton met piek. In de zijgevel wordt de middenrisaliet boven de kroonlijst afgesloten met een fronton. De voor- en zijgevels van de hoekwoningen zijn doorlopend versierd met cordonlijsten tussen de verdiepingen en verscheidene speklagen. Boven langs de gevel bevindt zich een breed fries met consoles met leeuwkoppen die de houten geprofileerde kroonlijst ondersteunen. De entrees bevinden zich in het risalerende middendeel van de voorgevel en bestaan uit een in een portiek gelegen houten deur met gietijzeren sierrooster die bereikbaar is door middel van een zes treden tellende natuurstenen trap. De vensters in de voorgevel van het woningtype A zijn alle houten schuifvensters met op de verdieping een T-naald. Het souterrain bezit dubbele openslaande houten vensters met traliewerk. In de afgeschuinde hoekvensteras bevindt zich op de bel-etage en verdieping een smal houten schuifvenster. De zijgevels van het woningtype A zijn blind. De vensters op de bel-etage worden bovenaan afgesloten door gepleisterde aanzetstenen en een sluitsteen met console. Twee vensters op de verdieping hebben een sluitsteen in de vorm van een mannenhoofd. De vensters op de verdieping van het risalerende middenstuk van de voorgevel worden boven en onder langs afgesloten door gepleisterde platen versierd met rolwerk. Ook het raam op de bel-etage in deze middenrisaliet bezit onderlangs een decoratieplaat met rolwerk.

De achtergevel van het woonblok is soberder van uitvoering en decoratie dan de voor- en zijgevels. De verschillende bouwhoogten van de individuele woningen zijn ook hier zichtbaar. De achtergevel bezit in oorsprong houten zesruits schuifvensters en houten vierruits openslaande vensters op de verdiepingen en houten openslaande tuin- en keukendeuren ter hoogte van de bel-etage c.q. begane grond. De tuindeuren op de bel-etage zijn in oorsprong bereikbaar door middel van een houten trap met balkon.

Waardering

Grotendeels gaaf bewaard woonblok met herenhuizen uit 1882 in een combinatie van Eclecticisme en neorenaissance stijl, van algemeen belang vanwege de architectuurhistorische waarde en de stedenbouwkundige en ensemblewaarde als karakteristiek onderdeel van de 19de-eeuwse formele stadsuitbreiding rondom de Wilhelminastraat; het woonblok is een beeldbepalend element in de westelijke gevelwand van de qua architectuur als een eenheid aandoende Wilhelminastraat. Tevens is het woonblok cultuurhistorisch van belang als element in de geschiedenis van het wonen voor welgestelden en van belang binnen het oeuvre van de architect S. Roog.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument